

N:o 58. Viidentenätoista sunnuntaina kolminaisuuden päivästä

Evankeliumi: Matteus. 6: 24-34.

Jeesus sanoi opetuslapsillensa: ei kenkään voi palvella kahta Herraa: sillä taikka hän tätä vihaa, ja toista rakastaa, jne.

1. Tämä evankeliumi on kappale sitä pitkää saarnaa, jonka Kristus piti opetuslapsillensa vuorella, jossa muitten ohessa erinomattain teroittaa tätä ainetta, varoittaaksensa ja neuvoaksensa kristityitensä siitä häpiällisestä ahneuden ja vatsansurun synnistä, joka on epäuskon oikia hedelmä ja todistus, ja tekee erittäin suuren vahingon kristikunnassa, kuin se valloittaa ne ihmiset, jotka ovat saarnavirassa, ja joitten ei tulisi mistään muusta huolta pitää, kuin miten he Jumalan sanaa ja uskoa oikein opettaisivat ja maailman ekstykyksiä ja syntejä nuhtelisivat; taikka ne, joitten tulee tunnustaa Jumalan sanaa jokaisen edessä, ja Jumalan tähden olla valmiit jokaista palvelemaan, joskin heidän täytyisi sen eteen panna omaisuutensa, kunniansa, elonsa ja elämänsä.
2. Tällä opettaa Kristus vielä sitäkin, miten hän tahtoo valtakuntansa eroitetuksi maailmallisesta menosta ja hallituksesta: ettei suo kristikuntaansa maailmassa niin hallituksi, että se sellaista hallituksen muotoa olevaksi, että kristityt erinomattain varustettaisiin runsaasti ajallisella tavaralla, rikkaudella, vallalla, eikä heidän tarvitsisi peljätä mitään puutosta eli vahinkoa niihin nähden; vaan että hän on toimittava heille hengellisiä tavaroita ja tarpeita, että heillä on hänen sanansa, lohdutus armosta, hengen voima ja väki syntiä ja kuolemaa vastaan ijankaikkiseksi elämäksi. Ja mitä siinä sivussa ruumiin ja tämän elämän holhoamiseksi ajallisesti tarvitsevat, sitä he häneltä uskossa odottakoot, älköötkä peljästykö, ehkeivät näekkään sitä silmillänsä, ei valmiina tuleville ajoille, vaan ovat puutosten ahdingossa; tietten, että heidän Jumalansa ja Isänsä taivaassa pitää siitä murheen, ainoasti he vahvalla uskalluksella huolehtivat ja ahkeroinvat, miten pysyisivät hänen sanassaan ja valtakunnassaan ja siinä häntä palvelisivat.
3. Sentähden tekee hän tällä saarnalla rajan, jolla eroittaa kristittynsä pakanoista ja uskottomista. Sillä tätä oppia ei hän anna pakanoille, jotka eivät ota sitä osakseen, vaan hänen kristityillensä on se annettu. Mutta kristittyinänsä ei pidä hän niitä, jotka vain kuulevat sanan ja taitavat sitä perässä matkia, niinkuin nunnat Psalttaria. Sillä tavalla kuulee perkelekin evankeliumia ja Jumalan sanaa; joka osaa sitä paremmin kuin me; osaispa saarnatakin sitä, yhtä hyvin kuin mekin, jos vain tahtois. Mutta evankeliumi on sellainen oppi, joka olkoon elävä ja harjoituksessa, joka vahvistakoon ja lohduttakoon, rohvauskoon ja urhostuttakoon ihmisiä.
4. Sentähden eivät tule vielä kristittyin lukuun ne, jotka evankeliumia vain niin kuulevat, ett sen tietävät, ja osaavat puhua Jumalan viisaudesta; mutta jotka niin uskovat ja tekevät kuin evankeliumi opettaa, ne ovat oikeita kristityitä. Mutta sellaisia on hyvin harvassa; paljon nähdään niitä, jotka kuulevat, vaan eivät ne ole kaikki tekijöitä. Nyt katsonemme mitä oppia Herra antaa tässä evankeliumissa. Ensin alkaa hän luonnollisella esimerkillä, jota kaikkein täytyy todeksi tunnustaa, ja koettelemus kullenkin teroittaa; ja sanoo näin: Ei kenkään voi palvella kahta Herraa; sillä taikka hän tätä vihaa ja toista rakastaa: taikka tähän suostuu ja toisen ylenkatsoo.
5. Joka mieli palvella kahta Herraa, se palvelee niin, ettei se palvelemista olekkaan; sillä totisesti täytyy niin käydä, kuin Herra tässä sanoo. Pakoittaa kyllä saatat palvelijan tekemään jotain askaretta, joka on hänestä vastahakoista, vastamielistä, mutta ei kukaan voi pakoittaa häntä tekemää sitä mieluisesti ja sydämmen suostumuksella. Tekee se sitä kyllä herransa läsnä ollessa, mutta hänen pois mentyä, pötkii kohta tiehensä, eikä toimita mitään hyvää. Niin tahtoo siis Herra, että palvelus tehtäisiin rakkaudesta ja mieluisesti; jos ei, eipä ole se mikään palvelus, sillä ei kukaan sitä usko, että jotain hänelle vastamielisesti tehtäisiin. Tämä on luonnollista, ja havaitsemme joka päivä niin tapahtuvat. Jos siis niin on ihmisten kesken, ettei kenkään voi palvella kahta Herraa, paljon enemmän on Jumalan palvelusta niin toimitettava, ettei sitä jaeta, vaan hänelle ainoalle sitä mieluisesti ja sydämmestä osoitetaan; sentähden lisää Herra ja sanoo: Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa.
6. Sillä ei Jumala saata kärsiä, että pidetään jotain toista Herraa hänen korvallansa; hän on kiivas Jumala, niinkuin hän ise sanoo, eikä voi kärsiä, että joku palvelee häntä ja samassa hänen vihollistansa. Taikka minua, sanoo hän, taikka ei ollenkaan. Katso nyt, kuinka sopivasti Kristus laatii tämän esimerkin: ei kenkään, sanoo hän, voi palvella kahta Herraa; sillä taikka hän tätä vihaa ja toista rakastaa; taikka tähän suostuu ja toisen ylenkatsoo. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa. Kuin tahtois hän sanotuksi: niinkuin täällä käy ihmisten kesken, samoin on asia Jumalankin edessä.

7. Ei lie monta, jotka eivät tee syntiä tätä käskyä vastaan. Herra julistaa kovan tuomion, ja hirmuista on kuulla hänen täytyvän meissä sellaista sanoa; eikä kuitenkaan tahdo yksikään tunnustaa, eikä vielä kärsiä sanottavankaan, että me Jumalaa vihaamme ja ylenkatsoimme, ja olemme hänen vihollisiansa. Ei ole ainoatakaan, joka ei, kysyttäessä rakastaako hän Jumalata ja riippuuko hänessä, vastaisi: rakastan kyllä; luuletko minun niin riivatuksi ihmiseksi, että Jumalaa vihaisin. Mutta katso, kuinka tekstimme tässä päättää, että me kaikki vihaamme ja ylenkatsoimme Jumalaa, rakastamme mammonaa ja riipumme siinä. Mutta Jumala kärsii meiltä sellaista, siksikin hänen aikansa tulee; silloin lyödä sukaisee hän, ennenkuin arvaammekaan. Sillä toisin ei saata olla, kuin että joka rakastaa rahaa ja tavaroita ja riippuu niissä, se vihaa Jumalaa. Sillä hän panee tässä vastatuksin kaksi, jotka toinen toisensa vihollisia ovat, ja päättää: jos sinä rakastat toista näistä kahdesta ja riiput hänessä, täytyy sinun toista vihata ja ylenkatsoa. Sentähden, kuinkakin kunniallisesti joku elänee tässä maailmassa, ainoasti hän riippuu tavaroissa, eikä muuksi muutu, vaan sen täytyy vihata Jumalaa; ja päinvastoin, joka ei rahassa ja tavaroissa riipu, se rakastaa Jumalaa; se on tosi.

8. Mutta missä ovat ne, jotka rakastavat Jumalaa, eivätkä riipu rahassa ja tavaroissa? Katsele koko maailmaa, ja niitäkin, joita kutsutaan kristityiksi, ylenkatsovatko he rahaa ja tavaroita. Kuulla evankeliumia ja ynnä tehdä, se ottaa lujalle. Meillä on, Jumalan kiitos, evankeliumi, sitä ei kukaan kieltäne; vaan mitäpä teemme sen eteen? Sitä vain tarkoitamme, että tietäisimme siitä puhua, enemmästä ei mitään tule; luuloittelemme olevan kylläksi, että sen tiedämme; mutta että sen jälkeen tehtäisiin, siitä emme pidä mitään huolta. Jos joku kadottaa markan tahi kaksi, jopa jos unhoittaa tuvan akkunalle kaksi penniä, silloin hän murehtii ja pelkää, että tämä raha varastetaan häneltä; mutta ilman evankeliumia tulee kyllä aikaan koko vuoden; eikä ole semmoista ahkeruutta ja kiihvautta, miten evankeliumin niin pitäisimme, ettei sitä meiltä otettaisi. Ja sellaiset teikarit tahtovat olla pidettyinä evankeliumillisina.

9. Tässä näemme, mitä ja millisiä me ollaan. Jos olisimme kristityitä, silloin tekisimme näin: ylenkatsoisimme tavarat, ja pitäisimme huolta evankeliumistamme, että kerrankin eläisimme sen jälkeen, ja itse teolla sen todistaisimme. Sellaisia kristityitä näemme harvassa; sentähden täytyykin meidän kuulla se tuomio, että olemme Jumalan ylenkatsojia, ja vihaamme Jumalaa rikkauden ja tavarain tähden. Voi, kaunis kunnia! Meidän pitäisi hävetä kaikesta sydämmestä, voi onnettomia meitä! Voi, kuinka seisomme iljakalla, liukkahalla! Tällä, mielestäni, näytämme kohdastansa, millistä sukua me ollaan.

10. Mutta maailma ei saata peittää epäuskoansa niin törkeistä ulkonaisista synneistä; sillä näenhän minä, että se rakastaa yhtä markkaa enemmän, kuin Kristusta ja kaikkia hänen apostoleitansa, jospa vielä itse olisivat tässä ja saarnaisivat. Evankeliumia kuullen kyllä joka päivä, mutta ei se joka päivä minua hyödytä; vaann tapahtunee niinkin, että vuosikauden sitä kuultuani, Pyhä Henki vasta yhdessä hetkessä antaa minulle hyödytyksen siitä. Jos vaan ennättäisin sen hetken, silloin en voittaisi ainoastaan viisisataa markkaa, vaan enemmän kuin koko maailman tavarat; sillä mikä melkoinen tavara minulla olisi, kuin minulla olisi evankeliumi? Olisinpa voittanut Jumalan, joka tekee hopiaa ja kultaa, ja kaikkia mitä maan päällä on; olisin saanut sen hengen, josta tiedän, että sen turvissa olen ijankaikkisesti säästettävä. Tämä on paljoa enempiä, kuin jos minulla olisi kirkollinen kultaa. Katso siis, mikä pahanjuoninen ja epäuskoinen konna se sydämmemme on! Jos olisin oikia kristitty, kyllä sanoisin: milloin evankeliumi tulee, silloin tulee minulle sata tuhatta markkaa, vieläpä paljoa enempi. Sillä jos tämä tavara on minulla, silloin on minulla kaikki, mitä taivaassa ja maassa on. Mutta tätä tavaraa, sanoo Kristus, on yksin palveltava; sillä Jumalaa ja mammonata et taida palvella. Taikka täytyy sinun rakastaa Jumalaa ja hänen tähtensä vihata rahaa; tahi täytyy sinun Jumalaa vihata ja rahaa rakastaa. Niin eikä toisin!

11. Herra käyttää tässä hebrean kieltä, joka ei ole tavallinen meillä. Mammonaksi kutsutaan tavara eli rikkaus, semminkin se tavara, jota ei käytetä, vaan pidetään kätkössä, siis nimenomaan se raha ja tavara, joka pannaan takavaraksi. Näin eivät tee kristityt. He eivät kokoo mitään tavaraa, vaan he rukoilevat Jumalalta jokapäiväistä leipää. Mutta muut eivät tyydy siihen, ja kokoovat suuria säästöjä, joihin taitaisivat luottaa, jos Herramme Jumala tänäpäpä taikka huomenna kuolisi, sittenkin tietäksensä, mistä saavat. Tästä syystä kutsuu pyhä Paavalikin (Efes. 5: 5; Kol. 3: 5) rikkaudet ja ahneuden tämän maailman jumalaksi ja epäjumalan palvelukseksi. Tähän yhdistyy Kristus tässä ja kutsuu sen mammonan palvelukseksi.

12. Mistä tulee se, että tämä evankeliumi ja pyhä Paavali erinomattain kutsuvat ahneuden epäjumalan palvelukseksi, eikä muita syntejä, vaikka kuitenkin saastaisuus, huoruus, himo, pahat halut, haureus ja useat muut paheet ovat Jumalaa vastaan? Se tapahtuu meille suureksi häpiäksi, sentähden että kulta on Jumalamme, jota palvelemme, johon uskomme ja luotamme, joka ei kuitenkaan voi varjella ja pelastaa

meitä, ei seisoa eikä käydä, joka ei kuule eikä näe, jolla ei ole voimaa eikä valtaa, jolta ei tule lohdutusta eikä apua. Sillä jos kohta jollain olisi koko maailman rikkaudet, ei olisi hän kuitenkaan silmänräpäystäkään suojeltu kuolemalta.

13. Mitä auttavat keisaria hänen suuret tavaransa ja rikkautensa, koska hetkinen tulee, jona hänen kuoleman pitää? Se on kelvotoin, vihattava, voimatoin jumala, joka ei voi ajostakaan parantaa, eikä edes isensäkin varjella. Tuolla se makaa arkussa ja palveluttaa itseänsä, onpa hoidettavakin, kuin voimatoin, väetöin, heikko kappale ainakin. Hänen omistajansa täytyy päivät yöt vartioida, etteivät varkaat häntä varastaisi. Tuo voimatoin jumala ei voi auttaa häntä, eikä ketään. Hyi sinuas, kuollutta jumalaa, joka ei voi pienimmässäkään auttaa, ja olet kuitenkin niin äitelä ja komea, parhaimmalla tavalla palveltava ja suurissa arkuissa lukkoin takana varjeltava, ettei se tulipalossa hukkuisi tahi muutoin vaaraan joutuisi. Jos tämä tavara eli jumala on vaatteissa, täytyy sitä varjella ja suojella pienimmiltä matosilta, koilta, etteivät ne turmelisi ja söisi sitä.

14. Pitäisihän seinän syljeskelemän meitä, että enemmän luotamme jumalaan, jonka koi syö ja ruoste raiskaa, kuin siihen Jumalaan, joka kaikki toimittaa ja antaa, jonka kädessä on taivas ja maa, ja kaikki mitä niissä on. Eikö maailma ole mieletöin, että se kääntyy pois totisesta Jumalasta ja uskoo häpiälliseen mammonaan, tuohon kurjaan viheliäiseen jumalaan, joka ei voi varjella itseänsä ruosteelta. Voi, mikä häpiä maailmalle on tämä! Jumala lähettää rahalle ja tavaralle monellaisia vihollisia, nähdäksemme ja tutaksemme epäuskomme ja jumalattoman menomme, kuin uskallamme niin voimattomaan ja rujoon jumalaan, kuin kuitenkin yhtä helposti taitaisimme ruveta riippumaan totisessa, voimallisessa ja väkevässä Jumalassa, joka antaa meille kaikkia, rahaa, tavaraa, maan tuotteita, ja mitä tarvitsemme; kuitenkin olemme niin tyhmät, että näistä teemme epäjumalia. Hyi sinuas, kirottu epäusko!

15. Muut synnit tekevät meille kuitenkin jonkinlaista iloa, me saamme niistä kuitenkin nautintoa, niinkuin ylensyömisestä ja juomisesta; samoin saattaa haureudesta olla hetkistä huvitusta; viha sammuttaa halunsa; samoin monet muut synnit. Ainoasti tämän synnin vallassa täytyy ihmisen palvella, tuskailla ja vaivata itseänsä murheella, saamatta siitä mitään huvitusta ja iloa. Tuossa makaa raha läjässä ja palveluttaa itseänsä. Ahne ei tohdi käyttää sitä iloksensa ja huviksensa. Ruoste tulee ja raiskaa ne, mutta ei sittenkään tohdi hän ryhtyä niihin, ettei hän suututtaisi jumalaansa. Ja kuin nämät sen palvelijat ovat sitä kauvan varjelleet, ei ole heillä enempää, kuin köyhällä kerjäläisellä. Minulla ei ole mitään, kuitenkin syön ja juon minä yhtä hyvästi, kuin jolla on paljon mammonaa. Hän ottaa kuollessansa yhtä paljo myötänsä, kuin minäkin.

16. Ja varmaan tapahtuu niin, etteivät sellaiset ihmiset koskaan elä niin hyvin, kuin usein köyhät, joilla on vähä rahaa. Kuka tämän niin tekee! Herra Jumala toimittaa sen niin. Milloin on heidän ruumiissansa joku kipu, etteivät saada syödä; milloin on hellä sisällinen vaiva, ettei ruoka maistu; milloin on vatsa huono; milloin mätänevät keuhkot ja maksat; milloin on se vika, milloin tämä; milloin puuttuu sitä, milloin tätä, eikä heillä ole koskaan sitä hyvää hetkeä, jolloin heillä olisi halua syödä taikka juoda. Näin niille käy, jotka palvelevat tätä jumalaa, mammonaa. Oikia Jumala sallii kuitenkin itsensä hyväksi käyttää, ja palvelee ihmisiä. Mutta sitä ei tee mammona; se tahtoo maata vain laiskana ja palveluttaa itseänsä. Tästä syystä kutsuu uusi Testamentti ahneuden epäjumalanpalvelukseksi, että se niin tahtoo palvelemaan itseänsä. Mutta rakastaa jotain eikä nautita, se harmittaisi perkelettäkin. Tämä tulee osaksi kaikille, jotka tätä Jumalaa, mammonaa, rakastavat ja häntä palvelevat. Joka ei tästä häpee ja punehdu, sillä on raudasta otsa.

17. Paino on siis sanassa 'palvella'. Sillä kielletty ei ole omistamasta rahaa ja tavaraa; sillä niitä paitsi emme tule toimeen. Aabraham, Looth, Daavid, Salomo ja moni muu olivat paljon tavarain ja rahan haltioita ja vielä tänäkin päivänä on rikkaita ihmisiä, jotka ovat myös hurskaita. Mutta toista on olla tavarain omistaja ja toista palvella sitä, olla mammonan haltija ja pitää sitä jumalana. Jobikin oli rikas, oli paljon tavarain omistaja, oli voimallisempi kaikkia itämaan asukkaita, niinkuin luetaan Jobin kirjan alussa, kuitenkin sanoo hän luvussa 31: 24 'olenko minä asettanut kullani turvakseni?' ja sanonut puhtaalle kullalle: sinä olet minun uskallukseni? Olenko minä iloinnut tavarain paljoudesta, ja että minun käteni paljon riistaa koonneet ovat?'

18. Lyhyeltä: ei Jumala tahdo meitä palvelemaan rahaa ja tavaraa surulla ja murheella, vaan että tekisimme työtä ja jättäisimme huolet hänelle. Jolla tavaraa on, hän olkoon tavarain herra. Joka sitä palvelee, hän on orja, eikä tavarain omistaja, vaan tavara on hänen omistajansa; sillä ei hän tohdi viljellä sitä, milloin tahtoo, eikä taida muitakaan sillä palvella; eikä hän ole niinkään rohkea, että hän uskaltaisi kajota siihen. Mutta jos hän on tavarain herra, silloin palvelee tavara häntä, eikä hän tavaraa. Hän uskaltaa

viljellä tavaraa, niin kuin Abraham, Daavid, Job ja moni muu rikas, ja tottelee ainoasti niitä, jotka Herran ovat, niinkuin pyhä Paavali opettaa 1. Kor. 7: 32. Sitte auttaa hän köyhää hyvydestänsä, ja antaa niille, joilla ei mitään ole. Nähdessään jonkun, jolla ei vaatteita ole, lausuu hän rahalle: matkaanne, markat! Tuolla on köyhä alastoin mies, jolla ei ole vaatteita, häntä palvele! Tuolla makaa sairas, jolla ei ole virvoitusta; tiehes koru taaleri, ja auta häntä! Jotka näin pitelevät tavaraansa, ne ovat riistansa herrat; ja niin varmaan tekevät kaikki oikiat kristityt. Mutta jotka säästävät paljon rahaa ja aina ajattelevat, kuinka kasa karttuisi, eikä vähenisi, ne ovat epäjumalan orjia.

19. Se on mammonan herra, joka ryhtyy siihen niitten tähden, jotka sitä tarvitsevat, ja antaa Jumalan vallita, joka. Luuk. 6: 36, sanoo: jos sinä annat, niin minäkin annan; jos ei sinulla enää mitään ole, olenhan kuitenkin minä sinulla, minä, jolla vielä on kyllä, enemmänkin, kuin olen antanut pois, taikka vielä taidan antaa. Me näemme siellä ja täällä monta hurskasta köyhää, ainoasti sitä varten, että rikkaat auttaisivat köyhiä ja palvelisivat heitä rikkauksellaan. Jollet sitä tee, on se varma merkki, että vihaat Jumala. Jota ei peljätä se tuomio, jonka hän viimeisenä päivänä on kuuleva, ei sitä liikuta mikään. Sillä näin täytyy hänen Jumalalta kuulla: katso, sinä olet minua vihannut, ja rakastanut sitä, joka ei voinut ruosteelta ja koilta itseänsä varjella. Voi, kuinka huonosti sinun silloin käy! Pääasia tästä on siis tämä: tavaroita täytyy meillä olla; mutta sydämmellämme emme saa riippua niissä; niinkuin myös Psalmi 62: 11 sanoo: jos rikkaudet teidän tyköne lankeevat, niin älkäätkä panko sydäntänne niitten päälle. Työtä tulee meidän tehdä, mutta ei murehtia elatuksesta. Tämän sanoo Herra tässä evankeliumissa, selkeillä puhtailla sanoilla, näin päättäen ja lausuen: Sentähden sanon minä teille: älkäätkä murehtiko teidän henkenne tähden, mitä te syötte ja mitä te juotte: eikä teidän ruumiinne tähden, millä te teitänne verhoote.

21. Hän käyttää tässä järjellistä, luonnollista puhetta, jolla hän pyytää luovuttaa heitä murehtimasta elatuksesta; sillä järjen täytyy päättää ja myöntää niin olevan kuin hän sanoo. Hän näyttää perustuksen ja syyn puheellensa, ja kysyy: Eikö henki enämpi ole kuin ruoka, ja ruumis parempi kuin vaate.

22. Kuin tahtoisin hän sanoa: te käännätte asian nurin päin: ruuan tulisi palvella henkeä, mutta henki palvelee ruokaa. Samoin mitä vaatteisiin tulee; vaatteitten pitäisi palvella ruumista, mutta ruumiin täytyykin palvella vaatteita. Niin sokia on maailma, ettei se tuota näe!

23. Nyt on meidän tässä hyvin tarkastaminen Herran sanoja. Hän sanoo: älkäätkä murehtiko; mutta ei sano: älkäätkä tehkö työtä. Murhe on kielletty, vaan ei työnteko; niin työtä on meitä käsketty ja määrätty tekemäänkin, niin että hiki juoksee pitkin kasvoja. Ei Jumala salla ihmisen kävellä laiskana. Sentähden hän sanoi Aadamille. 1. Moos. 3: 19 otsas hiessä pitää sinun syömän leipää, siksi kuin maaksi jälleensä tulet, että siitä otettu olet. Samoin sanoo Psalmi 104: 22, 23 koska aurinko koittaa, niin menee myös ihminen työhönsä ja askareillensa ehtooseen asti. Murehtia ei meidän sovi, se on meiltä tässä kielletty; sillä meillä on rikas Jumala, joka meille lupaa ruokaa ja vaatteita, sillä hän tietää mitä me tarvitsemme ennenkuin sitä murehdimmekaan ja anomme.

24. Miksei hän anna meille ilman työtä? Siksi että hänen niin kelpaa; hän käskee meidän tehdä työtä, ja sitte antaa hän meille, ei työntekomme tähden, vaan omasta hyvydestänsä ja armostansa. Tämän näemme silmillämme; sillä vaikka joka vuosi viljelemme peltoa, antaa hän kuitenkin toisena vuotena enemmän, kuin toisena. Sentähden olemme tyhmiä, kun murehdimme, kuinka rahaa ja tavaraa kokoisimme, vaikka Jumala kuitenkin runsaasti lupaa tahtovansa antaa meille kaikki, ja toimittavansa yltäkylläisesti kaikki tarpeet.

25. Mutta ehkä sanonee joku: käskeepä kuitenkin pyhä Paavali meitä olemaan huolellisia, niinkuin Room. 12: 8: jos joku hallitsee, niin pitäkään siitä murheen; ja kohta jälkeen v. 11 älkäätkä olko hitaat töissänsä. Ja Filippiläisten 2: 20 sanoo hän näin Timoteukselle: ei minulla ole ketään, jolla yksi mieli minun kanssani on, ja joka niin visusti murheen teistä pitää. Ja 2. Kor. 11: 28 kehuu sama Paavali itseänsä, että hän pitää surun kaikista seurakunnista. Tästä näette, että meillä kuitenkin pitää murhettakin oleman. Vastaus: meidän elämämme ja kristillinen meno on kahdessa asiassa: uskossa ja rakkaudessa. Ensimmäinen tähtää Jumalaa, toinen lähimmäistä. Edellistä ei nähdä, se on usko, jonka yksin Jumala näkee; toinen nähdään, ja se on rakkaus, jota meidän tulee osoittaa lähimmäisellemme. Ja murhe, joka rakkaudesta tulee, on käsketty; mutta murhe uskon ohessa on kielletty. Jos uskon, että minulla on Jumala, silloin en taida olla huolissani itsestäni; sillä jos sen tiedän, että Jumala pitää minusta murheen, niinkuin isä lapsestansa, mitä sitte pelkäisin? Mitä tarvitsee minun paljon murehtia? Sanon suoraan: jos olet Isäni, niin tiedän, ettei minulle mitään tapahdu, niinkuin Psalmi 16: 8 sanoo: minä pidän aina Herran kasvoini edessä, sillä hän on minun oikialla puolellani, sentähden en minä horju. Hänellä on myös kaikki kädessänsä, sentähden ei taida minulta mitään puuttua, hän pitää minusta murheen.

26. Mutta jos otan murehtiakseni itseni puolesta, on se aina uskoa vastaan; sentähden hän kieltääkin tämän murheen. Mutta rakkauden murheen tahtoo hän pidetyksi; sillä hän tahtoo, että pitäisimme toisistamme huolta, ja heille tavaraamme ja lahjojamme jakaisimme. Jos olen haltija, tulee minun pitää murhetta alamaisista; jos perheen vanhin, tulee minun perheväestäni pitää huolta, ja niin pois päin, sen mukaan, kuin kukin Jumalalta on lahjan saanut. Jumala pitää murheen kaikista; ja tämä on murhe, joka koskee uskoa. Meidän tulee myös toisistamme murhetta pitää rakkaudessa: tietysti siten, että, jos Jumala on minulle jotakin antanut, minä pidän huolta siitä, kuinka muutkin sen saisivat.

27. Tässä täytyy huolenamme olla, ettemme tee omapäistä selitystä tekstistä, vaan ymmärrämme sen suoraan, niinkuin sanat kuuluvat: ei meidän tule murehtia elatuksesta. Jumala sanoo: älä murehdi siitä, mitä sinulle on annettava, vaan tee työtä, ja anna minun surra, minä tahdon antaa; sen minulta saatua, pidä huolta, kuinka sen oikein jakaisit; älä murehdi, kuinka saisit, vaan siitä huolehdi, että perhees ja muut saisivat nautita, mitä Jumala sinulle on antanut, ja valvo, että perheväkes tekee työtä, eikä käy säädyttömäksi.

28. Saarnamiehenä en saa murehtia, mistä ottaisin saarnaamista; sillä mitä minulla ei ole, sitä en taida antaa: siis on Kristus sanonut, Luuk. 21: 15, minä annan teille suun ja viisauden, jota ei he voi puhua vastaan, eikä seisoa vastaan, kaikki jotka teitä vastaan ovat. Mutta jos minulla on jotain, silloin olkoon ainoasti huolenani, kuinka muut sitä minulta saisivat, ja kuinka sitä heille parhaiten teroittaisin, kuinka taitamattomia opettaisin, tietäviä varoittaisin ja vaatisin; kuinka murheellisia omiatuntoja oikein lohduttaisin; huolimattomia, nukkuvia sydämiä herättäisin ja vireiksi tekisin, ja niin pois päin, kuten pyhä Paavali on tehnyt 1 Tim. 4; 2 Tim. 4; Tiit. 3, ja opetuslapsiansa Timoteusta ja Tiitusta samoin tekemään käsenyt. Siis olkoon huolenani se, kuinka nimittäin muut sitä minulta saisivat. Mutta minun tulee lukea ja rukoilla Jumalaa. Lukeminen on minun työni, ja sitä työtä tahtoo hän minun tekemään, ja milloin hänen kelpaa, antaa hän. Saattaa olla, että kauvan lueskelen, eikä hän kuitenkaan mitään anna. Vuoden tahi kahden päästä, ja koska hänen kelpaa, antaa hän runsaasti yhdessä ainoassa hetkessä. Samoin tehköön perheen vanhinkin: hoitakoon vain tehtävänsä, kuin hänelle on käsketty, ja suokoon Herramme Jumalan huolehtia, kuinka hän tahtoo antaa. Ja koska hän on antanut, olkoon isännällä huolena, kuinka hän muille, perheväellensä, antaisi, ja katsokoon, ettei hänen perheellensä olisi mitään puutosta, ei ruumiin, eikä sielun puolesta.

29. Tätä ajattelee Herra, sanoessansa, ettei meidän pidä murehtia ruuasta eikä vaatteista, mutta työtä tahtoo hän tehdyksi, sinään se pysyy. Sillä jos jätät peltos viljelemättä taikka olet työtä tekemättä, kyllä saat kauvan uunin takana maata, ennenkuin sinulle jotakin annetaan. Tosin voisi Jumala elättää sinut työttömänäkin; hän kyllä taitaisi kasvattaa sinulle pöydälles paistettua ja keitettyä, jyvää ja viinaa, mutta sitä ei hän tahdo, vaan tahtoo, että teet työtä, ja näissä asioissa käytät järkeäs. Niin on saarnaamisemmekin ja kaikkein toimitustemme laita. Hän antaa meille villoja, niitä hän kasvattaa meille lampaissa; mutta ei niistä kohta vaatetta tule; meidän täytyy työllämme siitä vaatetta valmistaa; kuin vaate on valmista, ei se kohta ole takkina, kraatarin täytyy se tehdä, ja niin muissakin; kaikissa asioissa menettelee Jumala niin, että hän tahtoo pitää murheen, ja meidän tulee työtä tehdä. Tästä on meillä esimerkkiä kyllin silmissämme, ja erittäin kertoo hän niistä kaksi, joiden oikeudella pitäisi saattaman meitä punastumaan, nimittäin linnuista ja kukkaisista kedolla. Linnuista sanoo hän näin: Katsokaat taivaan lintuja, ei he kylvä, eikä niitä, eikä kokoo riiheen, ja teidän taivaallinen Isänne ruokkii heidät.

30. Niinkuin tahtois Herra sanoa: ette koskaan vielä ole nähneet yhdenkään linnun sirpillä leikkaavan ja riiheen kokoovan, eikä teekkään linnut työtä niinkuin me: kuitenkin on heillä elatuksensa. Tällä ei Herra kuitenkaan tahdo meitä tekemästä työtä; vaan tahtoo tällä esimerkillä päästää meidät murheestamme. Sillä ei lintu taida viljellä peltoa, niinkuin me; mutta ei se kuitenkaan ole ilman työtä, vaan tekee, mihin se on luotu, nimittäin, synnyttää poikia, ruokkii niitä, ja laulaa Herralle Jumalallemme virtensä. Jos Jumala olisi enemmän työtä hänelle määrännyt, tekisikin hän enemmän. Varhain hän nousee, istahtaa oksalle, laulaa opitun laulunsa, eikä ole hänellä einettä tiedossansa, eipä murehdikkaan siitä; sitte, koska hänen nälkä tulee, lentää hän pois hakemaan jyväistä, jonka Jumala jossakin on häntä varten tallella tallella pitänyt, jota ei hän laulaessansa ajatellut, vaikka hänellä olisi kyllä ollut syytä murehtia elatuksesta. Voi, hävetkää nyt, että linnut ovat hurskaammat ja uskavaisemmat kuin te. Ne ovat iloiset ja laulavat riemulla, vaikkeivät tiedä, mitä syödäkseen saavat.

31. Tämähän on meille suureksi häpiäksi sanottu, ettemme taida niin paljon tehdä, kuin linnut tekevät. Kristityn tulisi hävetä pientä lintuista, joka taitaa konstin, jota ei hän opetellut ole. Jos keväällä, kun linnut kauneimmasti laulavat, kysyisit yhdeltä heistä: kuinka niin iloisesti laulelet, kuin ei sinulla

kuitenkaan ole yhtään eloa aitassa? Sepä pilkkaisi sinua. Tämä on väkevä esimerkki, jonka totta pitäisi sinua päähän kolahuttaman, ja yllyttämän meitä paremmin uskaltamaan Jumalaan, kuin me teemme. Sentähden päättääkin hän kovalla lauseella, sanoen: Ettekö te paljoa enempi ole kuin he?

32. Eikö tämä ole suuri häpiä, että Herra tekee linnut meille opettajiksi, ja näyttää meitä ensin niiltä oppimaan. Voi sinua, ilkeä, häpiällinen epäusko! Linnut tekevät, mitä heidän tulee, me emme tee. 1. Moos. 1:28 on meillä käsky vallita kaikkia luontokappaleita, ja lintuinko sitte pitää olla meidän herramme taidossa? Pois kelvoton epäusko! Jumala tekee meidät narreiksi, ja asettaa linnut eteemme, opettamaan ja hallitsemaan meitä, ainoasti, että näyttäisivät, kuinka me palvelemme mammonaa ja annamme ylös oikian totisen Jumalan. Nyt seuraa toinen esimerkki kukkaisista kedolla, jolla Herra tahtoo meitä herättää olemaan vaatteista surematta, ja kuuluu näin: Kuka teistä voi surullansa lisätä yhden kyynärän pituudellensa? Ja mitä te surette vaatteista? Katsokaat kukkaisia kedolla, kuinka he kasvavat: ei he työtä tee eikä kehrää. Kuitenkin sanon minä teille, ettei Salomo kaikessa kunnianssansa ollut niin vaatetettu, kuin yksi heistä. Jos Jumala niin vaatettaa pellon ruohon, joka tänäpänä seisoo, ja huomenna pätsiin heitetään, eikö hän paljoa enemmän teille sitä tee, te vähäuskoiset?

33. Ikäänkuin tahtoisihan sanoa: henki ei ole teidän, eikä ruumiskaan; ette taida itseänne kyynäriäkään pidentää tahi lyhentää; kuitenkin murehditte, kuinka itsenne vaatettaisitte. Katsokaat kukkaisia kedolla, kuinka kaunistetut ja puetetut ne ovat, eikä yksikään niistä tee siihen mitään. Ei ne kehrää, ei ne kudo, ja kuitenkin ovat ne ihanasti kaunistetut. Mutta ei Herra tällä vaadi meitä olemaan ompelematta ja kutomatta tahi työtä tekemättä, vaan meidän tulee tehdä työtä, kehrätä ja ommella, mutta murehtia ei pidä meidän. Meidän vaivamme on työnteko, mutta jos tähän lisäksi rupeemme murehtimaan, teemme kyllä tyhmästi; sillä siinä on kyllä, että kullakin päivällä on hänen vaivansa.

34. Kukkaiset ovat luulteni pantu kasvamaan häpäisemään meitä ja olemaan opettajiamme. Kiitos teille, kukkaiset, te joudutte lehmän syötäväiksi, ja Jumala korottaa teidät mestareiksi ja opettajiksi meille. Hyi, että maa kantaa meitä! Kaunis kunnia meille! Täytyyhän meidän tunnustaa, että pienin kukkainen, jota karja jaloillaan tallaa, on meidän kouluttajamme; emmekö ole kovia ihmisiä? Niinpä minäkin luulen. Ja vielä asettaa Herra tämän rinnalle rikkaimman, voimallisimman kuninkaan Salomon, joka oli purppuralla ja kullalla jaloimmasti puetetut, ettei hänen kaunistuksensa olisi kukkaisen vertainen, 1. Kun. 10 l. Eikö ole ihme ja kumma, että kukkaisten kaunistus kedolla on arvattu korkeemmaksi kaikkia kalliita kiviä, kultaa ja hopiaa?

35. Mutta me olemme niin sokiat, mitä Jumala tällä tahtoo ja tarkoittaa. Kukkainen seisoo tuossa, että me sen näkisimme, kiusaa meitä ja sanoo: vaikka sinulla olisi koko maailman kaunistus ylläs, et ole kuitenkaan minun vertaiseni, joka seison tässä, enkä murehdi, mistä tämä kaunistus minulle tulee, en huoli siitä, tässä seison yksinäni, enkä vaikuta siihen mitään. Ja vaikka olet koriasti kaunistettu, olet sinä kuitenkin epäterve, palvelet tuota viheliäistä mammonaa; mutta minä olen terve ja ihana, ja palvelen totista oikaa Jumalaa. Nähkäästä, mikä ilkiä ja häpiällinen asia epäusko on.

36. Nämät ovat kaksi jaloa ja voimallista esimerkkiä linnuista ja kukkaisista. Linnut tarkoittavat ruokaa, kukat vaatteita. Ja koko uuden Testamentin Raamatussa ei ole häpymme missään niin paljastettu, kuin tässä evankeliumissa. Mutta harvat tämän ymmärtävät. Näistä vertauksista päättää nyt Herra ja sanoo: Älkää siis surulliset olko, sanoen: mitä me syömme, taikka mitä me juomme? Taikka millä me itseämme verhoitamme? Sillä kaikkia näitä pakanat etsivät. Sillä teidän taivaallinen Isänne kyllä tietää teidän kaikkia näitä tarvitsevan.

37. Kristus pitää tämän saarnan, niinkuin alussa sanottiin, kristityillensä, erinomattain niille, jotka saarnavirassa ovat, taikka niille, joilla muutoin ei mitään ole, eli eivät taida ansaita eikä koota niin paljon mammonaa, kuin muu maailma, että nekin tietäisivät millä itsensä ja perheensä elättäisivät ja holhoisivat. Niitten täytyy olla vaarassakin, kadottaa sekin ajallinen hyvyys, kuin Jumala on heille antanut, ja niin kaiketi elää sulasta Jumalan antamisesta, ja odottaa häneltä, kuin ei maailma mitään heille anna.

38. Tämä lihaa ja verta kyllä kivistelee, ja on heille raskasta, eikä taidakkaan kestää tahi tehdä tätä muu, kuin uskovainen kristitty. Sillä maailma on niin mieltynyt, ettei tahdo jäädä tietämättömiin, vaan olla luja asiastansa, ennakolta valmistaa ja toimittaa, mitä hän tarvitsee, elatuksensa, rauhan, varjeluksen ja vakuuden, alallansa pysyäkseen, ei tahdo olla Jumalan eikä ihmisten armoilla; mutta nähtyään, ettei maailma tee ketään rikkaaksi hänen uskonsa ja jumalisuutensa tähden, ajattelee hän, niin on minunkin eläminen ja tekeminen, kuin muutkin tekevät, että minullakin jotakin olisi.

39. Sitä vastoin lohduttaa ja vahvistaa Herra tällä kristityitensä, ja kertoo uudelleen, etteivät murehtisi, epäilisi eivätkä ontuisi tällaisessa epäuskossa: voi! minne joudumme? Kuka tahtoo meille jotakin antaa?

Mistä saamme kurjat kristityt elatusta, suojelusta, rauhaa tässä maailmassa? vaan tietäkööt, että heidän taivaallinen Isänsä pitää siitä huolen, sekä tahtoo heille antaa, joka sentähden kutsutaankin heidän Isäksensä, eikä epäuskoisten; vaikka hän koko maailman elättää ja antaa kaikki, osoittaaksensa, ettei hän tahdo lapsiansa antaa ylös. Hän johdattaa heitä Jumalan suureen koko luomisen työhön, että he näkisivät kuinka hän elättää ja varjelee kaikki luomansa, niinkuin on kunkin säätänyt, jopa kaikki linnutkin ilmassa, jotka eivät ravintoa etsikkään, eivätkä tiedä ennakolta, mistä sen ottavat. Vieläpä hän erittäin kukkaisetkin niin kaunistaa ja vaatettaa, joista kuitenkin sellainen kaunistus ja koristus turhalta näyttää, kuin he ehkä vain päivän seisovat, että hänen paremmin olisi sopinut sitä muualle panna; sentähden täytyy hänen paljoa enemmän pitää murhe ja huoli kristityistensä, että heillä olisi elatus ja vaatteet, ja saisivat jossain olla ja asua, sen ajan minkä maailmassa elävät.

40. Tätä kehoittaa hän heitä uskomaan; ja voimallisimmasti heitä siitä vakuuttaaksensa, ei monilla, vaan kiivailla sanoilla, tekee hän sievän katkeen, osoitettuaan heille jokapäiväiset esimerkit ja Jumalan työt luontokappaleissa, ja päättää näillä sanoilla: Eikö hän paljoa enemmän teidän sitä tee, te vähäuskoiset? Hän tahtoi mielellään sanotuksi: voi, teidän tulisi hävetä itseänne, kuin olette muka kristityitä, ja tiedätte Isänne olevan taivaissa, että annatte minun niin kauvan tässä saarnata. Jopa hävetä tulisi teidän, eikä itsekään kärsiä sellaista teistä sanottavan, kuin kuitenkin minun täytyy sanoa, että olette niin vähäuskoiset, ettekä elävään Jumalaan, joka teille sanansa ja lupauksensa on antanut, ja lapsiksensa teidät valinnut, epäilyksettä ja murheetta niin paljon uskalla, että hän tahtoo elättää ja holhoa sekä ruumiinne että henkenne. Kuinka saatatte ilman häpiää seisoa sekä Jumalan että kaikkein luontokappaltenkin edessä, kuin teistä täytyy sanoa, ja itse omalla tunnustuksella todistaa, että te, joilla on niin runsaasti Jumalan sana ja armo, kuitenkin niin työläästi uskotte viheliäisen matosäkkinne ja haisevan raatonne hänen haltuunsa?

41. Mutta paljoa kovemmassi hän puhuttelee heitä näillä sanoillansa: kaikkia niitä pakanat etsivät jne. Syystä tulisi kristityn peljästyä kuullessaan tämän julkisen ja hirmuisen päätöksen, että ne, jotka mammonaa surevat ja siitä huolehtivat, ovat pakanoita, se on sellaisia ihmisiä, joilla tosiaan ei ole Jumalaa, paitsi sitä, että Jumalan asemesta palvelevat mammonaa, jossa on ainoasti Jumalan nimi, vaan muuten sulaa valhetta ja mitättömyyttä, ja niin ovat peräti Jumalasta eroitettut, paljastetut Jumalan tuntemisesta, lohduksesta, armosta ja autuudesta. Eivät ne ole muuta kuin viheliäisimmät, onnettomimmat, kirodot ihmiset, joilla ei ikänä ole mitään toivoakaan autuudesta ja lohduksesta.

42. Siinä näet maailman kuvatuksi, mikä se on, nimittäin tuo suuri, uljas joukko, paitsi muutamia harvoja kristityitä; nämät kääntyvät jo hamasta lapsuudestansa kokonansa pois Jumalasta, ja palvelevat valhejumalaa mammonaa, jota pitävät suurena ja ainoana Jumalana, että joukko, joka siinä riippuu, on aivan suuri, ja kuitenkin on se alastoin, voimaton, mitätön nimi, että kristityn tulisi oikeudella kauhistua ja peljätä, ajatellessaan semmoista maailman sokeutta ja viheliäisyyttä, ja kiivaimmin huoata ja ahkeroida päästäkseen kauvas eroitetuksi sellaisesta häpiällisestä menosta ja paeta sitä, kiiruhtain kiiruhtamistaan, niin kuin valkiasta, jopa, niinkuin helvetin keskeltä.

43. Kolmanneksi, juuri suloisimmasti ja lohdullisimmasti herättääksensä meitä uskoon, sanoo hän jälleen: teidän taivaallinen Isänne tietää teidän kaikkia näitä tarvitsevan. Onhan se teidän Isänne, jopa, ainoastaan teidän Isänne, ei lintuin, hanhein eikä allien, ei myöskään jumalattomain pakanain. Uskokaat toki hänen olevan niin lempiän ja teistä isällisen murheen pitävän; eikä teitä unhoittavan, eikä hylkäävän; jopa hänen kauvan ennen tietäneen, mitä teille antaa, ja siitä murheen pitäneen, ennenkuin itse sitä ajattelittekaan, tahi tarvettanne tuntisittekaan. Sillä kuka, paitsi häntä ainoata, on ennen tiennyt tahi ajatellut, mitä te tarvitsette, ennenkuin maailmaan synnyittekään? Antakaat sentähden hänelle se kunnia, että uskotte hänen sen näkevän ja tietävän, ja, koska hän sen tietää, isän tavalla teille tekevän. Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttansa, ja niin kaikki nämät teille annetaan.

44. Tämä on päälause tässä saarnassa ja näyttää oikian säännön ja laadun, missä järjestyksessä meidän tulee olla, että saisimme sekä hengellistä eli ijankaikkista hyvää, että ajalliset tarpeemme. Jos tahdotte oikein ja hyvin surra siitä, mistä teidän surra tulee, noh, olkoon sitten ensimmäisenä, jopa ainoana huolenanne ahkerointi, miten Jumalan sanan jälkeen eläisitte, virkanne toimittaisitte ja häntä palvelisitte hänen valtakunnassaan, niinkuin hänen sanansa opettaa (sillä siinä on se vanhurskaus, joka tähän valtakuntaan tulee), ja olisitte siitä huolellisemmat kuin kaikesta, mitä tähän ajalliseen elämään sattuu.

45. Jos sen teette, niin olette hyvin tehneet ja murehtineet, ei tarvitse enää teidän itseänne raskauttaa, eikä mitään murhetta sydämeenne laskea; jopa, ylös halvaksi ja vähäksi luette ruveta murehtimaan ja

vaivaa kärsimään niin vähäarvoisen asian eteen, kuin vatsanne tarpeen. Ainoasti tehkää Jumalan kunniaksi, ja paljoa enemmän itsellenne hyödyksi ja autuudeksi se, että ahkeroitte sen suuren ijankaikkisen tavaran eteen, kuinka sen käsittäisitte ja tallentaisitte, kyllä sitte muut itsestänne tulevat; ettekä saata sitä paremmin tulla saamaan Jumalalta, kuin sillä tavalla, että ensin tätä suurta häneltä etsitte ja rukoilette. Sillä hän halajaa, että häneltä suurta rukoilutakoon, että hän suurta ja paljon antaisi; ja koska mielellänsä antaa suurempaa, niin ei anna hän pienempääkään puuttua, vaan heittää sen teille niinkuin päällisiksi.

46. Tämän onkin Jumala kaikkina aikoina kokeen jälkeen osoittanut monelle hurskaalle ihmiselle, jotka ovat noudattaneet tätä ohjetta ja oppia, ja ahkeroineet Jumalan valtakunnan rakennusta edistää, palvelleet seurakuntaa, edistäneet Jumalan sanaa ja antaneet siihen omastansa; että hän jälleen on runsaasti siunannut niitä tavaralla, kunnialla ym. joten vankat esimerkit, ei ainoastaan Raamatussa, vaan meidänkin historiassa, todistavat muutamista jumalisista kuninkaista ja ruhtinaista, jotka ensin kristillisestä aikomuksesta ovat runsaasti antaneet pappein, saarnaviraston ja koulujen tarpeeksi, eivätkä ole siitä köyhtyneet, vaan paljoa enemmän saaneet Jumalalta siunausta ja lahjoja, niin että he ovat hyvässä rauhassa, voitolla ja onnella hallinneet.

47. Tätä tekisi hän mielellään vieläkin, jos maailma suostuisi tahi ottaisi ollakseen niin autuas, että noudattaisi hänen uskollista neuvoansa, jonka tässä antaa, eli hänen lupauksensa totena pitäisi, eikä niin epäuskossa, ahneudessa ja epäkristillisessä menossa omaksi vahingokseen ja kadotukseksen rajuaisi hänen sanaansa vastaan, että hänen heitä kohtaan täytyy toisin kääntää tämä sanansa, ja tehdä päinvastoin; niin että, joka ei etsi Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttansa, vaan ylenkatsoo sen ja aikoo vastoin Jumalan tahtoa, ainoasti omalla viisaudellaan ja keinottelemisellaan elättää itsensä, sen täytyy jäädä ijankaikkista paitsi, ja ajallista taikka ei saada, tahi ei kuitenkaan ravituksi tulla ja ilolla nauttia. Älkää sentähden surko huomisesta päivästä, sillä huomisella päivällä on suru itsestänne. Tyytyköön kuin päivä suruunsa.

48. Maailma tahtoo murehtia tulevaista, ja aikoo sillä asiansa varata ja niin paljon toimeen saada, että saisi vaaran vältetyksi, itsensä varjelluksi ja holhotuksi, eikä näe sen olevan turhaa, ja aivotuksensa tuhoon menevän; että tosi on, ja kokemus todistaa, mitä Kristus tässä sanoo, että kullakin päivällä on oma surunsa ja vaivansa. Siitä tulee, että maailma sellaisilla omilla neuvoillaan ja viisaudellaan, jolla aikoo hyvin itsensä varata, ja kaikkea tulevaa vaaraa poistaa, ainoastaan kartuttaa itsellensä suurempaa viheliäisyyttä ja vahinkoa.

49. Sillä kuin se nyt näkee, ettei käykään, niinkuin oli ajatellut, tahi joku onnettomuus kohtaa, silloin rupee se pelkäämään, menee mistä mihinkin, ajatellen nyt pitävänsä hakea apua, varjelusta ja pelastusta, missä ja miten osaa; ja niin rupee neuvottelemaan, ja pyytää asiaansa korjata monenkaltaisilla kamaloilla juonilla ja keinottelemisilla, johon epäuskonsa ajaa häntä, Jumalaa ja omaatuntoa vastaan, saadaksensa menestymään aikeensa, vaikka näkee, ettei Jumala siihen hänelle mitään menestystä anna. Siitä tulee sitte niin paljo onnettomuutta, viheliäisyyttä, murhaa, sotaa ja kaikki jumalattoman maailman ilkiät petokset ja paheet; kuin jokainen tahtoo toimittaa asiansa ilman Jumalata, ja kukistaa ja sortaa sitä, joka häntä siitä pyytää estää, ja ennen sotkee kaikki ylös alaisin, kuin tahtoo päästään poiketa ja peräytyä. Tästä turmellaan kaikki hyvä kaikissa asioissa ja hallituksen menoissa, ja syntyy sulaa onnettomuutta; jommoista kaikki aikakirjat ja jokapäiväinen kokemus yltäkyllin todistavat.

50. Sitä vastoin tahtoo Kristus varoittaa uskovaiaisiansa, etteivät niin häälyisi, eivätkä turhalla surulla tulevaisista asiaansa niin epätietoisiin antaisi, vaan tekisivät aina ja joka päivä mikä oikiaa on; ei murehtien mitä siitä tulee, eikä sullein tulevaisen epätiedossa olevan hyvän tahi pahan liikuttaa itseänsä, vaan heittäisivät murheensa Jumalalle, ja sitte ottaisivat hyväksi, mitä tulee, ja niin kärsivällisyydessä ja uskossa voittaisivat. Sillä tässä maailmassa ei saata muuten käydä, kuin että joka ainoalle hänen menossaan, säädysään ja virassaan joka päivä sattuu toisin, kuin soisi, joka saattaa paljon työtä ja vaivaa. Siksi kutsuukin Kristus tämän elämän jokapäiväiseksi vaivaksi eli onnettomuudeksi, joka on kaikenkaltaista vahinkoa, vastusta ja estettä; että sen tietäisimme, ja olisimme sitä vastaan varustetut, ettemme mistään esteentyisi hyvää tekemästä, emmekä riippuisi maailmassa ja olisi osallisia sen väärässä, pahassa menossa ja sillä syöksisi itseämme ja muita turmioon ja kadotukseen. (Amen.)

—
Lutherin Kirkkopostilla, painettu Helsingissä 1885